

Šumavská škola

školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

**Základní škola a Mateřská škola Borová Lada
Borová Lada 37, 384 92 Borová Lada**

Obsah:

1. Identifikační údaje

2. Charakteristika školy a školního vzdělávacího programu

- 2.1. Stručná charakteristika školy
- 2.2. Pedagogický sbor
- 2.3. Charakteristika žáků
- 2.4. Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími partnery
- 2.5. Mezinárodní spolupráce

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

- 3.1. Priority školy ve výchově a vzdělávání
- 3.2. Průřezová témata
- 3.3. Klíčové kompetence
- 3.4. Zabezpečení výuky žáků se speciálními potřebami a žáků mimořádně nadaných

4. Učební plán a organizace vzdělávání

- 4.1. Učební plán
- 4.2. Celoškolní projekty

5. Učební osnovy

- 5.1. Jazyk a jazyková komunikace
  - 5.1.1. Český jazyk
  - 5.1.2. Anglický jazyk
- 5.2. Matematika a její aplikace
  - 5.2.1. Matematika
  - 5.2.2. Informační a komunikační výchova
- 5.3. My a náš svět
- 5.4. Umění a kultura
  - 5.4.1. Hudební výchova
  - 5.4.2. Výtvarná a pracovní výchova
- 5.5. Člověk a zdraví
  - 5.5.1. Tělesná výchova

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

- 6.1 Hodnocení prospěchu žáka
- 6.2 Hodnocení chování žáka
- 6.3 Výchovná opatření

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

NÁZEV ŠVP: Šumavská škola – školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

ÚDAJE O ŠKOLE:

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a Mateřská škola Borová Lada

ADRESA A KONTAKTY: Borová Lada 37, 384 92 Borová Lada
www.zs-borovalada.eu
Telefon: 388 434 128; 607 298 766
E mail: zs.borovalada@quick.cz
reditelka@zs-borovalada.eu

IČ: 70990182

IZO: 107721899

GARANT: Ředitelka školy: Mgr. Alena Braunová

KOORDINÁTOR TVORBY ŠVP: Mgr. Zuzana Šilhová

ZŘIZOVATEL: Obec Borová Lada
Borová Lada 38, 384 92 Borová Lada
www.borova-lada.cz
Telefon: 388 434 135
Starostka: Ing. Jana Hrazánková

PLATNOST DOKUMENTU: od 1. 9. 2017

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Stručná charakteristika školy

- málotřídní škola – 1. stupeň, 2 třídy (průměrný počet žáků – cca 25 dětí)
- od 1. 1. 2003 samostatný právní subjekt
- příspěvková organizace sdružující školu základní, mateřskou, školní družinu a jídelnu
- provoz probíhá ve dvou budovách
  - ZŠ
    - klidné místo na kraji obce Borová Lada
    - stará budova postavena v roce 1900, v létě 2004 nově rekonstruovaná (tepelná čerpadla, nová okna), v roce 2015 zateplená a nová fasáda
    - 2 třídy (výškově stavitelné lavice, hrací koutek – koberec a pomůcky pro doplňkové pohybové činnosti, PC, volný přístup k internetu a výukovým programům, televize, video, DVD přehrávač, interaktivní tabule, 1 učebna (anglický jazyk a výtvarná výchova), malá tělocvična, školní hřiště, školní pozemek (využíváno i k aktivnímu odpočinku dětí během velké přestávky)
    - zapojení do projektů Školní mléko a Ovoce do škol
    - materiální vybavení je dostatečné, na tvorbě mnoha pomůcek se podílejí i sami žáci, postupně se dokupují nové moderní pomůcky (např. Montessori)
    - bohatá školní i učitelská knihovna
    - kvalitní sportovní náčiní, běžkařské vybavení pro všechny žáky
    - na vzhledu školy se podílejí ve velké míře žáci a učitelé
    - škola nemá bezbariérový přístup
    - pro výuku přírodovědných předmětů se nabízí v bezprostřední blízkosti les, v zimním období běžkařský okruh u školy (zajišťuje obec)
    - velká pozornost je věnována žákům s SPU (IVP, slovní hodnocení, reedukace, náprava řeči)
  - ŠD, ŠJ a MŠ
    - v centru obce Borová Lada

2.2. Pedagogický sbor

- pedagogický sbor má 5 členů
- Mgr. Alena Braunová – ředitelka, ČJ, HV, metodik SPU (akreditace na výuku německého jazyka na 1. stupni ZŠ)
- Mgr. Zuzana Šilhová – učitelka, ČJ, M, AJ, MNS, TV, VPV, koordinátor tvorby ŠVP, metodik primární prevence
- Mgr. Alena Ryplová – učitelka M, MNS, TV, VPV, metodik environmentální výchovy
- Jana Miková – asistentka pedagoga
- Alena Černá – vychovatelka ŠD
- všichni pedagogové jsou proškoleny v problematice ochrany při mimořádných událostech
- pravidelné využívání nabídky DVPP

2.3. Charakteristika žáků

- všechny děti z naší školy jsou z vesnic z horských oblastí
- více než polovina žáků je dojíždějících (možnost autobusového spojení z obcí Horská Kvilda, Kvilda a Nové Hutě)
- integrace žáků se SPU, ale i dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními
- výchova a výuka probíhá přirozeně v běžném prostředí (odlišnosti věkové i zájmové, vztahy s vrstevníky s přiznanými podpůrnými opatřeními i bez handicapu, různé úrovně schopností)
- drsnější klimatické podmínky vedou místní obyvatele (včetně dětí) k sounáležitosti a vzájemné pomoci, běžná je otevřenost a spolupráce celých rodin
- vzhledem k dobrým sněhovým podmínkám se velká část dětí věnuje závodnímu lyžování
- děti jsou hrdé na místo, kde žijí, s nadšením se zapojují do života obcí, často kulturu a tradici samy vytvářejí

2.4. Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími partnery

- spolupráci se zákonnými zástupci zajišťuje Unie rodičů, je na vysoké úrovni a neustále se rozvíjí
- třídní schůzky – 5 x ročně
- Den otevřených dveří – 1 x ročně
- zákonní zástupci mohou navštívit školu kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím
- zákonní zástupci jsou o akcích školy informováni osobně (setkání Unie rodičů) a prostřednictvím žáků (notýsek, žákovská knížka) nebo na webových stránkách (Plán akcí), plakáty, zprávami v školním, místním i oblastním tisku
- zákonní zástupci poskytují bezplatná ubytování a dopravu dětí na akce
- projekt „S rodiči ve škole“ (besedy ve výuce, vedení kroužků, příprava programu na besídku, zajištění cen na dětské soutěže, pomoc při organizaci závodů)
- akce pro veřejnost (koncerty, Velikonoční dílna, ples školy, burzy)
- akce pro ostatní školy (Orientační běh podzimní šumavskou přírodou, Zimní olympiáda)
- málotřídní školy (Horní Vltavice – Sportovní den, Lehkoatletický trojboj, Zimní karneval na lyžích; Lenora – turnaj ve vybíjené)
- spolupráce s NP a CHKO Šumava (SEV, partnerská škola NP Šumava), vzdělávací programy
- spolupráce s obecní knihovnou (Noc s Andersenem)
- spolupráce s obcí (výstava knih a obrazů šumavských autorů, autogramiády, besedy se šumavskými autory, pouť, soutěž Jihočeská vesnice roku)
- Lyžařská škola Zadov (pravidelné výcviky sjezdového lyžování v areálu na Kvildě)
- Penzion Gabreta Borová Lada (plavecké výcviky)
- Územní pracoviště NP Šumava Borová Lada
- výzdoba čekárny MUDr. Aleny Hojdarové (Vimperk)
- charitativní činnost (sbírka pro občanské sdružení Chrupa „Centrum přípravy koní pro hiporehabilitaci“, Adopce na dálku aj.)
- finanční i hmotná pomoc od sponzorů

2.4. Mezinárodní spolupráce

- partnerská škola Grundschule Mauth (Šumava náš domov, Šumava nás spojuje)
- partnerská škola Neureichenau (Dva jazyky – jedna myšlenka)

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1. Priority školy ve výchově a vzdělávání

Motto pedagogů školy:

„Kultura spočívá v aktivitě myšlení, ve vnímavosti ke kráse lidských citů. Útržky znalostí s ní nemají nic společného. Člověk, který je pouze informován, je nejneúčinnější a nejsmutnější bytostí na světě.“

A. N. Whitenhead

Naše školní desatero:

1/ svobodná škola - založená na svobodné tvůrčí činnosti dětí a na respektování jejich osobnosti (integrace dětí s postižením, péče o talentované žáky, spojování věkových skupin, individuální přístup, prvky alternativní výuky)

2/ škola = místo radosti - kde se děti cítí dobře, místo, kam se těší, kde nevidí ostré hranice mezi světem školním a reálným, kde jim pomůžeme hledat cestu životem a nalézat sebe sama, **hra** - je samozřejmou součástí každé výchovně vzdělávací činnosti

3/ naznačení cesty ke zdravému životnímu stylu

4/ škola, která se snaží vést děti k **citlivosti a vnímavosti** a tím vychovat děti, které si umí vážit okolí i samy sebe

5/ zajistit dětem nenásilný přechod z MŠ do ZŠ a dobrou přípravou a kvalitní úroveň vzdělávání i přechod do škol ve Vimperku či Zdíkově

6/ otevřená škola - bohatá spolupráce s rodiči a s obcí i církví, každodenní kontakt a spolupráce ZŠ, MŠ a ŠD

7/ umění komunikace – dokázat vyjádřit svůj názor, umět naslouchat

8/ nadstandard zejm. ve výuce jazyků (AJ a NJ), základy práce s PC, výchova k aktivnímu čtenářství, pěstování vztahu k umění, zvl. k hudbě, environmentální výchova, zaměření na zimní sporty

9/ spojení výuky s praktickým životem – tzn. „Učíme se nejen ve škole!“

10/ školní a místní tradice – „Jsem hrdý na svou školu i na svou obec!“ (aktivní zapojení do všeho dění v obci Borová Lada i v místech, odkud k nám děti dojíždějí: Kvilda, Horská Kvilda, Nové Hutě, slavnosti školy)

Náš cíl:

Kvalitní výchova a vzdělání podporující individualitu a tvořivost dítěte schopného samostatně přemýšlet ve vzájemně propojeném světě.

3.2. Průřezová témata

Průřezová témata propojují vzdělávání s aktuálními problémy současné světa. Pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Průřezová témata procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků.

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Jedná se o reflexi osobnosti žáka, jeho individuálních potřeb. Pomáháme každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Realizace v práci třídního učitele a školy:

- ranní komunikativní kruh, prostor pro vlastní názor
- sebe reflektivní techniky
- třídní služby, tvorba třídních pravidel
- prvky dramatické výchovy při vyučování
- školní výlety a exkurze, vícedenní pobyty
- besídky, koncerty, práce pro obec a další subjekty
- integrace žáků se specifickými poruchami a s příznanými podpůrnými opatřeními
- metody prevence šikany, schránka důvěry
- rozvoj emocionální vztahů a postojů k přírodě, život v NP Šumava
- rozvoj vnímání estetična – výchovy
- metody výuky podněcující kreativitu, smyslové vnímání, pozornost
- týmová práce, nutnost řešit problémové situace
- hodnocení, pozitivní zpětná vazba
- organizace práce, času
- podpora zvládnutí stresových situací

Výchova demokratického občana (VDO)

Rozvíjíme u žáků rozvíjet kritické myšlení, vědomí si práv a povinností, chápání spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti. Snažíme se žákům přiblížit demokratický způsob řešení konfliktů a demokratické uspořádání společnosti.

Realizace v práci třídního učitele a školy:

- uplatňujeme demokratické principy v každodenním životě školy
- vztahy mezi žáky a učiteli jsou založeny na spolupráci, partnerství, respektu a dialogu
- ranní komunikativní kruh, prostor pro vlastní názor
- tvorba třídních pravidel
- podíl na rozhodování o některých třídních a školních záležitostech (hlasování)
- kladný vztah ke své škole (vlajka, hymna, seznámení s historií, www stránky školy,
- reprezentace v soutěžích)
- respektujeme kulturní a etnické odlišnosti
- spolupráce se zastupiteli obce
- slavení státních svátků a významných dnů, přiblížení jejich významu

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

Rozvíjíme vědomí evropské identity, otvíráme žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru. Podporujeme tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, osobní právo a

zodpovědnost, kritické myšlení a tvořivost. Vytváříme pozitivní postoj ke kulturní rozmanitosti.

Realizace v práci třídního učitele a školy:

- důraz na výuku cizích jazyků
- využívání internetu při výuce
- spolupráce s partnerskou školou
- výlety do Německa
- evropská společenství (EU, NATO, OSN, UNESCO....)
- orientace v současném světě – aktuality, dokumenty
- zájem o globální problémy, snaha porozumět jejich podstatě

Multikulturní výchova (MuV)

Seznamujeme žáky s různými kulturami, jejich tradicemi a hodnotami, tím jim zprostředkováváme poznání vlastního kulturního zakotvení. Rozvíjíme smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci. Ve škole zabezpečujeme příznivé klima bez předsudků pro děti z majoritních i minoritních skupin – rovnoprávnost, vzájemné obohacování.

Realizace v práci třídního učitele a školy:

- otevřenost školy pro děti jiných národností
- spolupráce s partnerskou školou
- výlety do Německa
- besídky a koncerty (díla evropských a světových autorů)
- společná četba knih
- zajímavosti z různých zemí a o různých kulturách (časopisy, svátky, recepty)
- divadlo, besedy, muzea, galerie, filmová představení

Environmentální výchova (EV)

Vedeme žáky k pochopení složitosti vztahů člověka a životního prostředí, k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Přírodu nevnímáme pouze jako zdroj surovin, ale také jako místo odpočinku a inspirace. Vzbuzujeme zájem o zdravý životní styl. Využíváme umístění školy v NP Šumava a přímého kontaktu žáků s okolním prostředím.

Realizace v práci třídního učitele a školy:

- třídění odpadu (papír, plasty)
- setření vodou, elektřinou
- péče o květiny ve škole a o morče
- výukové programy, didaktické materiály, pomůcky na pokusy
- výuka v přírodě v okolí školy
- výlety do přírody, naučné stezky v NP Šumava
- spolupráce se strážci NP Šumava (úklid turistických stezek, výsadba stromů, besedy)
- Den Země – program ve spolupráci s NP Šumava
- festival filmů o přírodě Natur Vision
- zdobení vánočního stromku pro lesní zvěř a ptactvo
- projekty

Mediální výchova (MeV)

Média chápeme jako významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků. Práci s nimi považujeme za nezbytnou podmínku uplatnění jedince ve společnosti. Učíme žáky informace z okolního světa třídít, hodnotit a dále zpracovávat, odhalovat manipulativní charakter některých sdělení. Vedeme žáky k využívání médií jako prostředku pro naplnění nejrozličnějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Realizace v práci třídního učitele a školy:

- práce s knihou, časopisem
- školní knihovna
- práce s internetem (dostupnost při výuce i o přestávkách)
- využití televize, videa, DVD, interaktivní tabule
- vydávání školního časopisu Ámos
- příspěvky do oblastního tisku
- psané a jiné formy výsledků projektů
- moderování školních vystoupení
- průvodcovská činnost po škole (zápis prvňáčků, Den otevřených dveří, návštěvy)
- návštěva obecní knihovny

3.3. Klíčové kompetence

Kompetenci chápeme jako způsobilost, jako schopnost obstat. Kompetence v sobě zahrnuje nejen znalosti, schopnosti a dovednosti, ale také postoje a hodnoty. Tomuto pojetí odpovídá také cíl naší školy. Kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, vzájemně se prolínají.

Kompetence k učení

Žák	My učitelé	Realizace
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby a metody	- požadujeme po žácích výsledky úměrné jejich schopnostem a nadání - v průběhu výuky seznámíme žáky s více možnostmi řešení problémů a osvojení si učiva	- individuální přístup - samostatná práce - skupinová práce – každý se podílí podle svých schopností - práce s různými zdroji informací
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné strategie	- učíme rozlišovat podstatné od nepodstatného - učíme organizovat si práci, umění zareagovat i v časové tísní	- práce s textem - diskuze - výklad - vysvětlování - práce na projektech
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení	- vedeme žáky k práci s různými informačními zdroji - vedeme žáky k samostatnosti a zodpovědnosti za výsledky své práce	- samostatná práce - skupinová práce - práce na projektech - plánování
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a	- podporujeme u žáků jejich zájmy	- projekty - referáty

Žák	My učitelé	Realizace
celoživotnímu učení	<ul style="list-style-type: none"> - ponecháváme určitou volnost ve výběru informací k aktuálnímu učivu - zdůrazňujeme důležitost vzdělání v životě 	<ul style="list-style-type: none"> - besedy - exkurze, výlety - partnerství se školou v zahraničí
- vyhledává, třídí a využívá informace	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme ke schopnosti kritického zhodnocení informací, jejich ověřování z různých zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s textem a dalšími zdroji informací (internet, média, průzkum)
- na základě pochopení, propojení a systematizace informací je efektivně využívá v praktickém životě	<ul style="list-style-type: none"> - zadáváme úkoly spojené s praxí - uplatňujeme mezipředmětové vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> - dramatizace - hra - projekt - práce
- operuje s běžně používanými termíny, znaky a symboly	<ul style="list-style-type: none"> - dbáme na znalost a správné používání symbolů, termínů a znaků - dbáme na pochopení významu symbolu 	<ul style="list-style-type: none"> - dramatizace - didaktická hra - porovnávání, důkaz, názornost
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí	<ul style="list-style-type: none"> - využíváme mezipředmětové vztahy - dbáme na návaznost učiva - propojujeme učivo se skutečným životem - učíme žáky utvářet si na základě získaných informací a vztahů mezi nimi vlastní názor - učíme žáky vlastní názor si umět obhájit, správně argumentovat - učíme žáky, že jeho názor musí být podložen fakty 	<ul style="list-style-type: none"> - projekty, referáty a jejich prezentace - skupinová výuka - besedy - diskuze - exkurze - kritické myšlení - učení v životních situacích - práce s médii - výukové programy - dramatizace přidělené role
- samostatně pozoruje a experimentuje	<ul style="list-style-type: none"> - připravujeme názornou výuku - necháváme žáky samostatně pracovat a uvažovat 	<ul style="list-style-type: none"> - metody názorně-demonstrační - pokusy - samostatná práce - skupinová práce
- porovnává a kriticky posuzuje získané výsledky	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáky zaznamenávat a zpracovávat výsledky - vedeme žáky k sebehodnocení 	<ul style="list-style-type: none"> - diskuze - skupinová výuka - žákovské portfolio
- vyvozuje závěry pro využití v budoucnosti	<ul style="list-style-type: none"> - spojujeme učivo s praxí 	<ul style="list-style-type: none"> - beseda - exkurze - učení v životních situacích - projekty

Žák	My učitelé	Realizace
- poznává smysl a cíl učení	- motivujeme žáky příklady úspěšných lidí a uplatněním v životě	- rozhovor - beseda - diskuse - exkurze - média
- má pozitivní vztah k učení	- necháváme zažít pocit úspěšnosti, chválíme žáky, poskytujeme pozitivní zpětnou vazbu	- individuálně

Kompetence k řešení problémů

Žák	My učitelé	Realizace
- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni	- seznamujeme s obecně platnými normami (kritérii), učíme vnímat problém jako příležitost k dosažení cíle	- práce s textem, porovnávání, diskuse, skupinová práce, dramatické hry, navození modelových situací, brainstorming, kritické myšlení
- vyhledává informace vhodné k řešení problému	- seznamujeme s možnostmi získávání informací, učíme je třídit na základní, podstatné a obecně platné, vedeme k získání nadhledu	- práce s PC, didaktická technika, práce s textem, projektové vyučování, skupinová práce, rozhovor, myšlenkové mapy
- rozpozná a pochopí problém	- učíme rozlišit nesoulad s normou nebo rozpoznat a pojmenovat překážku, vedeme k přemýšlení o následcích neřešeného problému	- rozhovor, diskuze, situační hry, komunitní kruh
- přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách	- učíme hledat příčiny problémů, seznamujeme s efektem „motýlího křídla“	- všechny formy práce, brainstorming, diskuse, rozhovor, „pitva“ problémů
- nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky	- cvičíme pozornost, učíme zachytit odlišnosti (tabulka, graf, schéma, diagram)	- myšlenkové mapy, pozorování, experiment, analýza
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení a využívá vlastního úsudku a zkušeností	- připomínáme a pomáháme vybírat vhodné postupy, vedeme ke správné organizaci práce a samostatnosti, spojujeme školu s praxí, učíme, jak se učit	- samostatná a skupinová práce, projekty, řešení životních situací, simulační hry, dramatizace, domácí úkoly
- nenechá se odradit případným nezdarem a	- podporujeme zdravé sebevědomí, nešetříme	- pozitivní zpětná vazba (žetony), didaktické hry,

Žák	My učitelé	Realizace
vytrvale hledá konečné řešení problému, i prohra může být krokem vpřed	chválou, vhodně motivujeme, učíme žáky vybírat správné strategie, respektujeme žákův názor a rozhodnutí	soutěže, rozhovor, komunitní kruh, kritické myšlení, situační hry, žákovské portfolio
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení	- učíme pracovat samostatně, správně rozhodnout o postupu řešení, vedeme k rozpoznání a vyhodnocení efektivity postupu řešení	- samostatná a skupinová práce, projekty, rozhovor, diskuse, experiment
- ověřuje prakticky správnost řešení problému	- vedeme k provádění zkoušky správnosti řešení, umožňujeme práci s chybou	- práce s textem a didaktickými pomůckami, komunitní kruh, experiment, rozhovor, diskuse, média, metoda pokusu a omylu
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů	- učíme sebereflexi, sebehodnocení a sebekritice, vedeme k zaznamenávání sebehodnocení, učíme přijímat vnější hodnocení	- skupinová a samostatná práce, rozhovor, diskuse, testy (Kalibro, Scio...), výukové programy na PC, didaktické pomůcky, kalkulačka, portfolio, tabulky sebehodnocení
- kriticky myslí	- vedeme ke zvažování kladů a záporů, respektujeme při výuce Bloomovu taxonomii (evokace, uvědomění si, reflexe)	- práce s textem, různé metody kritického myšlení, týmová a skupinová práce, rozhovor, rozbor, diskuse, myšlenkové mapy, projekty
- činí uvážlivá rozhodnutí a je schopen je obhájit a uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí	- učíme žáky správně argumentovat, oponovat, vedeme k vyslovování názoru ve správnou dobu a správným způsobem, učíme žáky svoje rozhodnutí prezentovat, učíme chápat i nést následky rozhodnutí	- samostatná, skupinová a týmová práce, rozhovor, projekt, dramatizace, konstruktivní diskuse, referáty a prezentace, „konference“
- zhodnotí výsledky svých činů	- vedeme k tomu, aby zaujal ke svým činům správný postoj	- rozhovor, komunitní kruh, diskuse, portfolio-

Kompetence komunikativní

Žák	My učitelé	Realizace
- formuluje a vyjadřuje své	- vedeme žáky k	- kritické myšlení, rozhovor,

Žák	My učitelé	Realizace
myšlenky a názory v logickém sledu	samostatnému myšlení, učíme základy logiky, vhodně interpretovat hlavní myšlenku, uspořádat informace do systému a dál ji reprodukovat, učíme odlišit podstatné od vedlejšího	diskuze, komunitní kruh, práce s textem
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném projevu	- učíme vhodnou formou zaznamenat své myšlenky do náležitého projevu (styl, pravopis), získané informace zpracovat a prezentovat, rozvíjíme slovní zásobu	- práce s textem, práce s PC, samostatná a skupinová práce, projekty, školní časopis, písemná komunikace s dalšími subjekty
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v ústním projevu	- vedeme žáky ke srozumitelnému a pečlivému vyslovování a přesnému vyjadřování myšlenky, vedeme žáky ke kultuře řeči, učíme je vyjadřovat se vlastními slovy, pokládat otázky, rozvíjíme slovní zásobu, vedeme k zapamatování mluveného	- diskuse, rozhovor, beseda, referáty, prezentace projektů, soutěže, komunitní kruh, ústní komunikace s dalšími subjekty
- naslouchá promluvám druhých lidí	- učíme žáky umění naslouchat, nezkrášlovat fakta a názory druhých	- komunitní kruh, týmová práce, didaktické hry, inscenační metody, besedy
- snaží se porozumět druhým lidem	- učíme vstupovat do kontaktu s druhými lidmi, vstřícně a kultivovaně komunikovat se svým okolím, projevit známky zaujetí, tolerance a respektu	- komunitní kruh, vysvětlování, řešení problémů, diskuse
- vhodně na ně reaguje	- učíme dávat najevo své postoje s přihlédnutím k pravidlům etiky, respektovat názory druhých, vedeme žáky k diplomacii a znalosti svých práv, k umění na ně upozornit, popř. požádat o pomoc	- komunitní kruh, diskuse, žádost a prosba, dramatizace
- účinně se zapojuje do diskuse	- učíme rozpoznat problém, jeho podstatu a hledat možné řešení, aplikovat normy na jiné skutečnosti, přijímat názory druhých	- diskuse, dramatizace, myšlenkové mapy, týmová práce, komunitní kruh
- obhajuje svůj názor	- učíme vhodně	- problémové vyučování,

Žák	My učitelé	Realizace
	argumentovat, ujasnit si problém, analyzovat ho a formulovat, učíme žáka uvědomovat si vlastní cenu a reálné životní cíle	vysvětlování, kritické myšlení, diskuse, komunitní kruh
- vhodně argumentuje	- vedeme žáky k utřídění faktů, soudnosti a vhodnosti volby zvolených komunikačních prostředků	- komunitní kruh, týmová práce, projekty, slohové útvary společenského styku
- rozumí různým typům textů a záznamů	- seznamujeme žáky s různými texty (umělecké, odborné, publicistické...), učíme je čtenářským dovednostem, systematické práci s texty, vedeme žáky k emocionálnímu a estetickému vnímání slovesných uměleckých děl	- práce s texty, učebnicemi, příručkami, encyklopediemi, uměleckými díly...
- rozumí různým typům obrazových materiálů	- rozvíjíme vizuální přemýšlení, vedeme žáky k umění vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky	- metody názorné a demonstrační, myšlenkové mapy, grafy, mapy, diagramy, přehledy, kresba, malba, koláže
- rozumí různým typům běžně užívaných gest	- učíme je vzájemné nonverbální komunikaci, reagovat na pocity druhého	- dramatizace, didaktické hry, slohové vyučování, komunitní kruh
- rozumí různým typům zvuků	- učíme rozlišovat různé typy zvuků a vhodně na ně reagovat	- dramatizace
- rozumí různým typům jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich a reaguje na ně	- seznamujeme s různými typy informačních prostředků, učíme vhodně tyto prostředky vybírat, aplikovat pro zadaný úkol, informace zpracovat a prezentovat, vyvodit obecné informace, klasifikovat jejich důležitost	- samostatná práce, práce s médii, PC, projektové vyučování
- tvořivě je využívá ke svému rozvoji a aktivnímu zapojení se do společenského dění	- učíme využívat teoretických poznatků v praxi a společenském životě	- diskuse, rozhovor, projev, přednáška, dramatizace, exkurze, kulturní vystoupení, spolupráce s ostatními subjekty
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a	- učíme hledat, získávat a využívat informace z okolí a prezentovat výsledky své	- práce s PC, multimediální výuka, odborné exkurze, spolupráce s ostatním i

Žák	My učitelé	Realizace
účinnou komunikaci s okolním světem	práce, pružně reagovat na rozvoj informační a komunikační technologie, rozpoznat manipulaci a reagovat na ni	subjekty, školní časopis
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními	- učíme navazovat přínosné kontakty, komunikovat v cizím jazyce a používat komunikativní dovednosti k dalšímu studiu v osobním a profesním životě	- spolupráce s partnerskou školou, projekty, diskuse, beseda, práce s textem, soutěže

Kompetence sociální a personální

Žák	My učitelé	Realizace
- účinně spolupracuje ve skupině	- sledujeme a zajišťujeme zapojení všech žáků při práci ve skupině	- skupinová a týmová práce
- podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu	- vedeme žáky ke konkrétní formulaci a výběru podstatných pravidel jednání	- tvorba třídních pravidel, skupinová práce
- na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce	- vedeme žáky k účelnému rozdělení rolí, spolupráci a zodpovědnosti, učíme žáky vnímat jeho místo ve skupině	- třídní služby, skupinová práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu	- učíme žáky používat umění dialogu a vzájemného respektu	- komunitní kruh, diskuse, dramatizace, společné prožívání slavnostních událostí
- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů	- dbáme na dodržování zásad tolerance a základních pravidel společenského chování, vedeme k sounáležitosti školy s okolím	- učení dobrým příkladem, dramatizace, metody situační a inscenační, zapojení do života obce
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá	- odbouráváme komunikační bloky, oceňujeme nezištné poskytnutí pomoci i upozornění na potřebu pomoci	- komunitní kruh, skupinová práce, dramatizace, schránka důvěry
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy	- učíme žáky k pravidlům diskuse na úrovni	- komunitní kruh, diskuse, dramatizace, skupinová práce
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při	- vedeme žáky k využití vlastních schopností a	- skupinová práce, komunitní kruh

Žák	My učitelé	Realizace
řešení daného úkolu	dovedností při týmové práci, posilujeme zdravé sebevědomí	
- oceňuje zkušenosti druhých lidí	- učíme žáky ctít zkušenosti druhých a využívat jich	- komunitní kruh, dramatizace, práce s textem, pozorování, hodnocení
- respektuje různá hlediska názorů	- vedeme žáky k vyslechnutí a respektování různých názorů	- komunitní kruh, diskuse, skupinová práce, mediální výchova
- čerpá poučení z toho, co si lidé myslí, říkají a dělají	- oceňujeme žákova poučení se z různých životních situací	- pozorování, analýza, komunitní kruh, diskuse, mediální výchova
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém	- poskytujeme pozitivní zpětnou vazbu a konstruktivní kritiku	- portfolio, skupinová práce, komunitní kruh, tabulky sebehodnocení, analýza výsledků práce
- podporuje svoji sebedůvěru a samostatný rozvoj	- vedeme žáky k uvědomění si vlastní hodnoty, schopností a dovedností	- komunitní kruh, samostatná a skupinová práce, sebehodnocení, organizace a plánování vlastní práce
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty	- vedeme žáky k reálnému sebehodnocení a sebekritice	- komunitní kruh, dramatizace, samostatná a skupinová práce, portfolio, projekty, školní časopis, znalostní testy, soutěže

Kompetence občanské

Žák	My učitelé	Realizace
- respektuje přesvědčení druhých lidí	- seznamujeme žáky s lidmi různých společenství, náboženství, kultur; vyzdvihujeme jejich tradice, hodnoty - respektujeme odlišné názory svých žáků a kolegů a vedeme k tomu také žáky	- komunitní kruh, diskuse, televizní vysílání (dokumenty), získávání informací z internetu
- váží si jejich vnitřních hodnot	- nesoudíme nikoho podle vzhledu a vedeme k tomu i žáky - snažíme se na každém najít to nejlepší a vyzdvihovat přednosti	- diskuse, týmová práce, zpětná vazba, slohová cvičení (úvaha), dramatizace

Žák	My učitelé	Realizace
- je schopen vcítit se do situace ostatních lidí	- navozujeme modelové situace, při kterých je důležitá schopnost empatie - vyzdvihujeme osobnosti lidí, kteří se umí vcítit do situace ostatních lidí - v problémové situaci rozebíráme dění z více úhlů	- dramatizace, metody situační a inscenační, rozhovor, diskuze, komunitní kruh, zpětná vazba
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti psychickému a fyzickému násilí	- odmítáme útok a hrubé násilí - dokážeme se postavit násilí - obhajujeme slabší	- osobní příklad, rozhovor, diskuse, schránka důvěry
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy	- spolupracujeme při vytváření třídních pravidel a vedeme děti k jejich dodržování - seznamujeme žáky se společenskými normami - oceňujeme správné chování	- referát, diskuze, týmová práce
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni	- seznamujeme žáky s jejich právy a povinnostmi (školní řád) - dbáme na dodržování práv a plnění povinností - učíme žáky srozumitelně vyjadřovat a obhajovat názory, jasně formulovat požadavky	- třídní pravidla, služby ve třídách, zpětná vazby – žetony, rozhovor, diskuze, slohová cvičení (úvaha)
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace	- řešíme společně se žáky dané situace, rozebíráme motivy, nasloucháme názorům žáků - pomáháme žákům nalézt správná řešení	- rozhovor, diskuze, komunitní kruh, zpětná vazba, dramatizace
- poskytne dle svých možností účinnou pomoc	- učíme žáky zásadám první pomoci při úrazech, důležitá telefonní čísla - vedeme žáky k aktivnímu jednání, k zodpovědnosti za jejich činy - zastáváme se žáků slabších, handicapovaných, šikanovaných - podněcujeme spolupráci mezi žáky	- dramatizace, události z TV, novin, časopisů, filmů, metody situační a inscenační, příběh, kresba, osobní příklad

Žák	My učitelé	Realizace
- chová se zodpovědně v krizových situacích	- rozebíráme jednání žáků	- komunitní kruh, zpětná vazba
- chová se zodpovědně v situacích ohrožujících zdraví člověka	- vedeme žáky ke zdravému životnímu stylu - působíme v oblasti protidrogové prevence - všímáme si chování žáků, získáváme si jejich důvěru, nasloucháme jim	- osobní příklad, přednášky, besedy, filmy, příklady ze života, informace z médií, dramatizace, individuální rozhovor, schránka důvěry
- chová se zodpovědně v situacích ohrožujících život člověka	- učíme žáky klidnému jednání - seznámíme žáky se způsoby poskytování první pomoci při nejrůznějších úrazech, s důležitými telefonními čísly - poučujeme žáky o možných nebezpečích při různých aktivitách, před začátky prázdnin - učíme žáky dopravním předpisům	- modelové a situační metody, besedy, filmy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví	- seznamujeme žáky s naší historií - pomáháme žákům pochopit naše tradice a kořeny - seznamujeme žáky s památkami, vysvětlujeme jejich hodnotu	- výlety, exkurze, výstavy, projekty, práce s textem a různými zdroji informací, přednáška, referát, diskuse
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům	- seznamujeme žáky s vybranými uměleckými díly a umělci - učíme žáky vnímat esteticky - vedeme žáky ke kvalifikovanému rozboru namísto hodnocení „líbí – nelíbí“, „hezké – škaredé“ - informujeme žáky o dostupných a vhodných kulturních akcích a událostech	- výstavy, koncerty, ukázky uměleckých děl, rozbor, diskuze, prožitkové techniky, vlastní tvorba, kulturní magazíny, internet a jiné informační zdroje
- projevuje smysl pro kulturu a tvořivost	- oceňujeme tvořivý, originální a otevřený přístup k činnosti - podporujeme osobitost - vytváříme atmosféru, ve které se žáci nebojí zkoušet	- referáty, dramatizace, prožitkové techniky, vlastní tvorba, motivace, pozitivní zpětná vazba, osobní příklad

Žák	My učitelé	Realizace
	neověřené postupy	
- aktivně se zapojuje do kulturního dění	- informujeme žáky o kulturním dění v obci a okolí - umožňujeme žákům přípravu akcí s účastí veřejnosti - navštěvujeme se žáky kulturní akce	- koncerty, divadelní představení, výstavy, příprava školních besídek a koncertů, osobní příklad
- aktivně se zapojuje do sportovních akcí	- organizujeme sportovní aktivity - podporujeme a oceňujeme účast žáků v soutěžích - podporujeme mimoškolní sportovní činnost a informujeme o ní	- organizace soutěží a účast na soutěžích pořádaných jinými subjekty, výlety na lyžích a na kolech, osobní příklad
- chápe základní ekologické souvislosti	- vedeme žáky k vytvoření emocionálního vztahu k přírodnímu prostředí - poukazujeme na vhodné a nevhodné chování - vysvětlujeme provázanost vztahu člověk – příroda - učíme využívat šetrně energetické zdroje a třídit odpad	- exkurze, vycházka, beseda, diskuze, praktické činnosti a práce v přírodě, třídění odpadu ve škole
- chápe enviromentální problémy	- zajímáme se o enviromentální problémy, vedeme k tomu i žáky - budujeme v žácích povědomí o celosvětových ekologických problémech - vedeme žáky k estetickému vnímání přírody	- přednáška, diskuze, rozhovor, televizní vysílání, internet a jiné informační zdroje, vycházka, exkurze, referát, prožitkové techniky
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí	- rozvíjíme odpovědnost za kvalitu životního prostředí - vytváříme návyky a rozvíjíme postoje vedoucí k ochraně životního prostředí - seznamujeme s pravidly třídění odpadu a šetrného využívání energetických zdrojů	- exkurze, výlety, třídění odpadu ve škole, šetrné využívání vody a elektrické energie, osobní příklad
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví	- vedeme žáky ke zdravotnímu životnímu stylu - učíme žáky sestavovat správný jídelníček	- osobní příklad, beseda, přednáška, rozhovor, diskuze, skupinová práce, filmy, práce s textem a dalšími

Žák	My učitelé	Realizace
	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky ke správné psychohygieně učení - učíme žáky plánovat čas, vyrovnávat se se stresovými situacemi 	informačními zdroji, projekty
- rozhoduje se v zájmu trvale udržitelného rozvoje společnosti	- vedeme žáky k zachování přírody pro budoucí generace, k ekologickému myšlení	- práce s internetem a jinými informačními zdroj, besedy, práce v přírodě

Kompetence pracovní

Žák	My učitelé	Realizace
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení	<ul style="list-style-type: none"> - podrobně seznamujeme žáky s danými materiály a nástroji tak, aby je žák uměl pojmenovat a bezpečně používat - pomáháme s plánováním pracovního postupu, vedeme k účelné organizaci práce 	- práce s textem a informacemi, vysvětlování, názorně demonstrační metody, pozorování, praktická práce individuální i skupinová, pokus
- dodržuje vymezená pravidla	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k pořádku na pracovišti - dohlížíme na dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce - seznamujeme žáky s pevně vymezenými pravidly 	- vysvětlování, komunitní kruh, zpětná vazba, praktická práce
- plní povinnosti a závazky	<ul style="list-style-type: none"> - vhodně žáky motivujeme - vedeme žáky k zodpovědnosti a samostatnosti - vyzdvihujeme kvalitně odvedenou práci 	- zpětná vazba, motivace – žetony, komunitní kruh, projekty, dramatizace
- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáky vhodně vybírat správné pracovní postupy, nástroje a materiály - pomáháme žákům aplikovat znalosti v konkrétních situacích 	- problémové učení, projekty, didaktické hry, diskuse
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k zodpovědnosti za svou práci - dbáme na kvalitu odvedené práce - rozvíjíme u žáků samostatné 	- diskuse, projekt, samostatná a skupinová práce, didaktické hry, učení v životních situacích, zpětná vazba

Žák	My učitelé	Realizace
	rozhodování	
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví	- vedeme žáky k zodpovědnému přístupu ke svému zdraví - rozvíjíme schopnost odhadnout případná rizika - učíme žáky rozlišovat škodlivé vlivy na jejich zdraví	- vysvětlování, diskuse, beseda, referát, práce s internetem a jinými informačními zdroji, projekt, dramatizace
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany zdraví druhých	- vedeme žáky ke vhodným společenským návykům a k zodpovědnosti k druhým	- vysvětlování, diskuse, beseda, referát, práce s internetem a jinými informačními zdroji, projekt, dramatizace
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany životního prostředí	- učíme žáky chápat vazby mezi člověkem a životním prostředím - rozvíjíme u žáků schopnost objasnit příčiny znečištění životního prostředí - vedeme žáky ke konkrétním činnostem vedoucím k zlepšení životního prostředí	- vysvětlování, beseda, diskuse, problémové učení, projekt, práce s internetem a jinými informačními zdroji, film
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany kulturních a společenských hodnot	- podporujeme vlastní tvorbu žáků a schopnost ocenit výkon druhých - vedeme žáky k osvojení si společenských pravidel a norem chování - podporujeme kladní vztah ke kultuře	- tvořivé činnosti, pozitivní zpětná vazba, účast na kulturních akcích, beseda, diskuse, projekt, práce s internetem a jinými informačními zdroji, individuální i skupinová práce
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje	- učíme žáky vnímat mezipředmětové vazby - vedeme žáky k transferu získaných zkušeností do různých situací	- didaktické hry, práce s informacemi, projekt, kritické myšlení, praktické činnosti, problémové situace
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu své přípravy na budoucnost	- vyzdvihujeme praktické stránky jednotlivých vzdělávacích oblastí - klademe důraz na žákovo zájmové aktivity - rozvíjíme u žáků schopnost stanovit si své vlastní cíle	- komunitní kruh, zpětná vazba, diskuze, projekt, praktické činnosti, tvořivé činnosti, plánování
- činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření	- nabízíme žákům vhled do problematiky jednotlivých profesních oblastí - poskytujeme snadný přístup	- práce s internetem a dalšími informačními zdroji, exkurze, beseda, diskuze, projekt, didaktické hry

Žák	My učitelé	Realizace
	k informacím a podporujeme touhu žáků samostatně informace vyhledávat	
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání	- učíme žáky hledat a správně vybrat důležité informace - nastiňujeme žákům aktivity nutné pro podnikání - vedeme žáky k schopnosti přijímat důsledky svých činů a jednání a být za ně zodpovědný	- projekt, kritické myšlení, problémové situace, individuální a skupinová práce, využívání internetu a dalších informačních zdrojů, didaktické hry, exkurze, beseda, diskuse
- rozvíjí své podnikatelské myšlení	- vedeme žáky k vnímání situace z více úhlů - podporujeme u žáků zdravou soutěživost - pomáháme žákům stanovit si vlastní cíle a postupy jejich dosažení - vedeme žáky k posouzení vlastních schopností a možností	- projekty, tvořivé činnosti, soutěže, plánování, hodnocení a zpětná vazba, didaktické hry, řešení problémových situací

Realizují se v jednotlivých předmětech metodami a formami práce.

3.4. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Didaktický systém ZŠ Borová Lada preferuje vstřícný postoj k žákům se specifickými poruchami učení. Pedagogové se snaží včas diagnostikovat případné poruchy a pracovat na jejich nápravě. Pokud jsou příznaky některé z vývojových poruch učení nad rámec preventivní nápravy, jsou žáci, se souhlasem rodičů, posíláni na vyšetření pedagogicko-psychologické poradny. Na základě vyšetření a doporučení poradny je těmto žákům poskytnuta další individuální reedukační péče, při současném využití vhodných didaktických a kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic, výukových programů apod. Míra postižení je zohledněna i při hodnocení žáků.

Vzdělávání je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka, a to včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Zajišťuje, aby se každý žák prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám, případně s využitím podpůrných opatření, optimálně vyvíjel a dosahoval svého osobního maxima.

Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel příslušného předmětu pro žáka od prvního stupně podpůrných opatření a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. PLPP má písemnou podobu. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory, metod práce s žákem a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. Učitel vyhodnocuje naplňování cílů PLPP nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření.

Individuální vzdělávací plán (IVP) sestavuje třídní učitel nebo učitel příslušného předmětu pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce. IVP má písemnou podobu a vychází ze školního vzdělávacího programu. Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení dvakrát ročně.

Při vzdělávání žáků se zbytky zraku a nevidomých spolupracuje naše škola se Speciálně pedagogickým centrem při Mateřské škole pro zrakově postižené, Zachariášova 5, v Českých Budějovicích. Pracovníci SPC poskytují konzultace podle potřeby a jednou za pololetí je na škole konáno konzultační odpoledne pro pedagogy i rodiče.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

a) v oblasti metod výuky:

- *respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků*
- *metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi*
- *respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů*

b) v oblasti organizace výuky:

- *střídání forem a činností během výuky*
- *u mladších žáků využívání skupinové výuky*
- *v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka*

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Péče o žáky mimořádně nadané

Žákem mimořádně nadaným je takový jedinec, u něhož je mimořádné nadání potvrzeno na základě pedagogicko-psychologického vyšetření. Rozsah a obsah vzdělávacích opatření stanovuje individuální vzdělávací plán (IVP), který navrhují pracovníci školských poradenských zařízení a který vytváří škola ve spolupráci s rodinou žáka. IVP má písemnou podobu a je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení poradenského pracoviště. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Základními principy pro práci s nadanými žáky jsou zejména obohacování a akcelerace učiva. Třídní učitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP ředitelce školy, která je zaznamenána do školní matriky.

4. UČEBNÍ PLÁN A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1. Učební plán

Předmět:	Počet hodin:					
	Ročník:					
	1.	2.	3.	4.	5.	
Český jazyk	7+2	7+2	7+2	6+1	6+1	33+8
Anglický jazyk	-	-	3	3+1	3+1	9+2
Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4	20+3
Infor. a komunikač. v.	-	-	-	-	1	1
My a náš svět	2	2	2+1	3+1	3+1	12+3
Výtvarná a pracovní výchova	2	2	2	2	2	10
Hudební výchova	1	1	1	2	2	7
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Počet hodin v ročníku:	20	21	25	26	26	118

Využití disponibilních hodin: Český jazyk - 8 hodin, Anglický jazyk - 2 hodiny, Matematika - 3 hodiny, My a náš svět - 3 hodiny

Vyučovací jednotkou je vyučovací hodina o délce 45 minut. V průběhu školního roku je zařazováno projektové vyučování při dodržování zásad hygieny školní práce (přestávky, relaxace apod.).

4.2. Celoškolní projekty

- Školní slavnosti
- Školní časopis „Ámos“
- Advent, Vánoce, Velikonoce
- Den Země
- Třídím, třídíš, třídíme
- Kniha a já
- Svět očima dětí (MDD)

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1. Český jazyk

5.1.2. Anglický jazyk

5.2. Matematika a její aplikace

5.2.1. Matematika

5.2.2. Informační a komunikační výchova

5.3. My a náš svět

5.4. Umění a kultura

5.4.1. Hudební výchova

5.4.2. Výtvarná a pracovní výchova

5.5. Člověk a zdraví

5.5.1. Tělesná výchova

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok. Hodnocení není primárně zaměřeno na srovnávání žáků s jeho spolužáky, ale soustřeďuje se na individuální pokrok každého žáka. Učitel se snaží o maximální objektivnost. Žáci jsou postupně vedeni k vlastnímu hodnocení své práce.

6.1. Hodnocení prospěchu žáka

- učitel uplatňuje pedagogický takt a přiměřenou náročnost s ohledem na individuální zvláštnosti dítěte
- učitel provádí hodnocení průběžné a souhrnné
- za první i druhé pololetí vydává škola žákovi vysvědčení
- hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů; o způsobu hodnocení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě
- klasifikace je pouze jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí
- klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace
- při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka; klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech
- ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně
- pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období; při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici; přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům
- zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
  - průběžně prostřednictvím žakovské knížky
  - před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období)
  - případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka

6.2. Hodnocení chování žáka

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí stupni:

1 – velmi dobré

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

2 – uspokojivé

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům žádoucího chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

3 – neuspokojivé

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly žádoucího chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.3. Výchovná opatření

Pochvala

Třídní učitel může za výrazný projev iniciativy, déletrvající úspěšnou práci apod. udělit pochvalu nebo ocenění. Ředitel školy může za projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci udělit pochvalu nebo ocenění.

Napomenutí třídního učitele

Za jednotlivé a méně závažné porušování školního řádu a dohodnutých pravidel, např. za neplnění povinností a časté zapominání, nedodržování bezpečnostní pravidel, brání a ničení cizího nebo školního majetku, nevhodné chování ve škole může být žákovi uděleno napomenutí třídního učitele.

Důtka třídního učitele

Za opakované méně závažné porušování stanovených pravidel a pokynů vztahujících se k bezpečnosti, chování žáků a plnění povinností dle ŠŘ může být žákovi udělena důtka třídního učitele.

Důtka ředitele školy

Za závažné a úmyslné porušování školního řádu, úmyslné brání a ničení cizích věcí, pokus o podvádění, úmyslné ubližování a ohrožování zdraví ostatních může být žákovi udělena důtka ředitele školy.

- Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání žáků – je součástí Školního řádu Základní školy Borová Lada, okres Prachatice, s účinností k 1. 9. 2005 (viz Klasifikační řád)
- Výstupní hodnocení žáků 5. ročníku hlásících se ke studiu na víceleté gymnázium
- Srovnávací testy